

EL CARRER

PERIÒDIC CATALÀ D'ESQUERRA

Els meus pares em deixaren el més gran tresor del món, l'honradesa, i jo he obrat honradament no sols com a home, sinó que també en política, i seguiré sempre pel mateix camí.

Francesc MACIÀ

Redacció i Administració:
Sant Gregori, 8, baixos

15 cèntims

Any 2

Vilanova i Geltrú, 6 de juny de 1931

Núm. 8

Dels articles publicats amb o sense signatura en són responsables els seus autors

EDITORIAL

Es un deure essencial dels catalans, l'ús de la llengua catalana, en totes les manifestacions de la nostra vida.

La parla catalana, nobilíssima, amb totes les flexibilitats i galanies, sempre rica i escaient, no pot ésser bandejada dins de Catalunya, per cap altre llengua.

Des del bressol a la tomba, ella és regina dels nostres amors més purs, dels nostres sentiments més íntims, i ella expressa millor que cap d'altre, el que el nostre pensament dicta. La llengua catalana és l'ànima de Catalunya, és la raó del nostre ésser, és la nostra espiritualitat, és quelcom intangible que viu en nosaltres i que no pot desaparèixer sinó amb nosaltres.

Un poble com el nostre, que té aquest seu verb excel·lent, aquesta parla gloriosa antiquíssima, en la qual s'hi han escrit còdics d'interès mundial, cròniques exemplars, cartes i documents diplomàtics de reconeguda valor històrica, no pot fer menyspreu d'aquest idioma sense perdre sa personalitat, sense fondre sa alta estima espiritual en l'inconsciència.

En aquests moments solemniais de la nostra història, reintegrada la llengua catalana a l'escola i a les més altes institucions culturals i de govern de la nostra terra, seria ofensiu a la dignitat de catalans i mostra de vasallatge i d'esllanguiment cívic, la continuació en les nostres relacions particulars, de l'absurd d'usar altra parla. Seria l'abandó del més elemental deure patriòtic. Seria ingratitude envers aquells avantpassats nostres, que la forjaren gloriosa. Seria menyspreu als bons catalans que en els dos recents segles d'esclavitud soferta, la conservaren amorosament esperant l'hora de la renaixença certa.

Res no hi ha que aboni l'ús d'altra llengua que la catalana, en la rotulació dels establiments de la nostra terra, en les targes i en els impresos comercials. L'ús del català en aquests cassos és, ademés del compliment d'un elemental deure cívic, penyora d'il·lustració, de selecció, de bon gust, d'elevació d'esperit, de dignitat i fins de respecte mutu entre nosaltres mateixos.

No volem esforçar-nos en la recomanació. Creiem que sols cal el record. Ciutadans, vilanovins, useu tots, doncs, aquesta parla admirable, tan apte per a expressar els nostres sentiments, els nostres dalers, les nostres frisanes.

Ciutadans, vilanovins: fem-nos dignes de l'honor que'ns ha escaigut d'ésser compatricis de l'home, que després de vint-i-cinc anys de lluita, per el voler i per el goig de tots, regeix els més alts destins de Catalunya en aquestes hores de definitiva lliberació. I que millor que donar als seus ulls d'apòstol tan plens de bondat i al seu cor humaníssim tan fidel a la Pàtria Catalana, l'espectacle de nostra catalanitat, rotulant totes les cases comercials i industrials de la nostra vila, en l'hermosa parla, que mercès a Ell torna a ocupar el lloc preminent que tenia bandejat fa dos segles?

Vilanovins! Per Catalunya i per la nostra pròpia dignitat, tot en català.

L'Opinió pública aquestes interessants ratlles:

«Mai com ara el problema de Catalunya havia estat plantejat d'una manera tan clara. Ara més que mai, doncs, cal també que tot Catalunya faci sentir la seva voluntat. Si tots els catalans, units per una bona cohesió espiritual, filla de la responsabilitat del moment, sabem fondre les nostres aspiracions en una sola veu, l'Estatut de la Generalitat de Catalunya serà la consagració de les seves llibertats i garantia de la pau nostra i la dels nostres germans d'Espanya, amb els quals ens lligarem cordialment en aquella República Federal, en la qual tenim posades totes les nostres esperances.

FRANCESC MACIÀ»

Aquestes mateixes mans que ara són fàcils per l'aplaudiment, sabran, si arribava el cas, agafar l'arma alliberadora per defensar les llibertats de Catalunya contra els que volguessin oposar-se als alts designis que ens esperen.

Ventura GASSOL

Feina a fer

L'esforç de tots ha portat la República. A la tasca d'enderrocament de la Monarquia borbònica, enemiga secular de Catalunya i de les llibertats ibèriques, hi hem contribuït tots: catalans i no catalans. La poca confiança que podia merèixer l'últim Borbó, va perdre's totalment des del 13 de setembre de 1923, aquell dia memorable en què l'ex rei, prenent el poble per ramada de xais, va encasquetar-se l'elm de dictador, fent ridícula barrota de les lleis que havia jurat i del poble quin govern detentava.

L'eloqüència dels fets demostrà, fins als més engegats, que la Monarquia borbònica seguia la tradició començada pel primer de la dinastia, Felip V. Si aquest esquinava les llibertats de Catalunya, fent-ne escarni, i jinyint-nos al carro del centralisme i uniformisme més absurd, intentava desaparèixer les característiques de nostra personalitat, l'últim Borbó vingué a Catalunya a proclamar-se, amb una riulla d'inconsciència, hereu del primer i a bandejar i menyspreuar el poc que ens quedava del més aïmat per nosaltres: la llengua i la llibertat.

La història d'Espanya, amb els Borbons, és la història de la indignitat, de la degeneració, de la pèrdua de tot l'imperi colonial que heretaren, de l'ensorrament de la Hisenda, de l'atràs material i moral en tots els ordres, de l'odi entre regions. Ni una clariana, ni un oasis es veu en mig de la desolació creada per la dinastia inepta.

Ha calgut l'esforç de tots per a l'apartament d'aquest obstacle al progrés i fins a la dignitat ciutadana.

Els qui som catalanistes de tota la vida, sembla que hàgim posat a pla secundari nostres més pures il·lusions patriòtiques per a contribuir amb els altres fills d'Ibèria a la tasca d'instauració de la República. Tanmateix aquesta acció era necessària per a remoure el primer obstacle que s'oposava a nostra lliberació. La República, com a forma més democràtica de govern, ens dona més garanties de respecte a la voluntat del poble que no pas el règim monàrquic, absolut, abassegador, amb aristocràcies plenes de reminiscències feudals encara.

Però ara, aconseguit ja l'objectiu primordial, lliures del pesombre de la Monarquia, la nostra tasca és tan de consolidar la República, com d'afermar nostra ben definida personalitat, destriant-nos ben característicament dins el conglomerat ibèric.

Som republicans i defensarem aquesta forma de govern com calgui. Som republicans per convicció i per decència.

Però instaurada la República, som soldats de la causa de la llibertat de Catalunya, som catalans, i hem d'imposar les nostres característiques racials, no per un esperit d'egoisme migrat, sinó per amor universal i per solidaritat humana, que l'ideal suprem de la humanitat per família i la terra per Pàtria, no podrà mai aconseguir-se sense seguir l'ordre natural de totes les coses. Per damunt de totes les teories, per damunt de tots els idealismes, moltes vegades fantasies renyides amb la realitat, i per tant, absurdes, el dret natural s'imposa. I com deia el gran filòsof i metge del segle passat, en Josep de Letamendi, aixís com abans del pròxim és l'amic i abans que l'amic és la família, aixís abans que el món és la nació i abans que la nació és la província, considerant aquesta paraula de freqüent ús

aleshores, com expressiva de la pàtria natural, eternament una i inconfusible.

Per damunt de tota llei humana hi ha les lleis de la naturalesa, sàbiament dirigida. Aquestes seran eternament immutables, fermes com la mateixa creació; aquelles seran acomodaticies, subjectes a circumstàncies passatgeres, com l'home de qui dimanen.

Els catalans, en aquests moments històrics, deviem sentir-nos-en cada dia més i posar ara, instaurada ja la República, tot el nostre esforç en la consecució de la llibertat nacional de Catalunya. Sense el reconeixement de nostra llibertat nacional, desapareixerien totes les altres llibertats i la pau seria fictícia.

No serà sols l'individu qui reivindiqui eternament sa autonomia — deia Pi i Margall — : la reivindicaran tots els agrupaments socials, i mentres així no sia, no mancaran ni causes d'anarquia ni germens de guerra.

Catalunya mestressa dels seus destins, podrà resoldre, d'acord amb ses característiques particulars, totes les altres llibertats i agermanada amb llassos d'amor i de respecte i comprensió mútues, amb els altres pobles ibèrics, assegurarà l'estabilitat de la República, que seria insostenible, com ho ha estat la Monarquia, sota un règim unitari i centralista, renyit amb els principis lliberals i democràtics que deuen ésser els puntals més sòlids de tot règim verdaderament popular.

Hi ha qui amb el triomf de la República ha quedat satisfet, content i confiat, esperant ara la caiguda del manà. Nosaltres, els qui estimem més que les paraules llampants, els fets sincers i les realitats pràctiques, hem de continuar encara la tasca, fins el reconeixement de nostra personalitat i de la sobirania de Catalunya. I per arribar-hi, cal la unanimitat dels catalans, car tots en sortirem igualment beneficiats i la República, aleshores i sols aleshores, estarà assegurada.

REMIGI JUNCA.

Demagògia, no; Democràcia

No volem escatir les causes que provocaren els greus incidents del dia 24 de maig.

No és aquest el lloc més indicat ni ens fóra possible entendre'ns sobre els fets que motivaren els esmentats esdeveniments; el que sí podem dir és que fou antidemocràtica en absolut l'actuació d'aquells homes que feia uns dies el poble els donà els primers llocs al consistori per a representar la democràcia i la cultura.

Doncs bé, aquestos representants foren els qui en un moment, creiem d'obsecació, es sentiren i s'erigiren en dictadoretcs provocant amb llur actitud violents aldarulls que feren possible el trencament injust d'un aparell que fou, feia ben pocs dies, depositari fidel de les aspiracions i anhels dels ciutadans.

Quant els que es diuen demòcrates no tenen prou força per a sometre's a la voluntat de la majoria es cau inevitablement a la dominació tirànica de la plebs, negació absoluta del liberalisme democràtic, i aquesta negació que priva d'expressar la voluntat de la majoria ens ha de portar a una lluita personal entre nosaltres, obrers que lluitem per la llibertat dels pobles; això ens demostra que l'esperit democràtic no ha arrelat encara lo suficient, puix que d'existir aquest s'hauria respectat la voluntat de la majoria que s'imposava i com a conseqüència d'aquest respecte democràtic s'haurien evitat els lamentables incidents que presenciaren els ciutadans regidors del nostre districte judicial.

Es certament difícil que en un poble que ha viscut anys i anys ofegat pel caciquisme imposat per diferents homes de diferents partits, arrelat amb la rapidesa que nosaltres voldriem els sentiments democràtics, però no em negaran aquestos senyors que tard o d'hora la democràcia s'imposa a la dominació tirànica de la plebs, i fins podrem dir més encara, que els incidents provocats aquestos darrers dies ho són per aquella minoria de professionals de la política que tan de mal han fet al nostre poble. Contra això cal que lluitem els catalans de cor, liberals i demòcrates conscients del que és la República, i com a catalans que som lluitarem sempre contra el caciquisme que uns quants homes ens volen imposar com a obstacle per obtenir la llibertat de Catalunya i dels demés pobles ibèrics.

SEGARRETA

No oblidem que els homes del Govern provisional de la República han redimit l'Estat espanyol de la vergonya de la indignitat civil en què vivia sota l'opressió tirànica dels Borbons; tinguem present, en fi, que l'austeritat, la simplicitat de principis, la popularitat d'En Macià són els factors d'aquest miracle que encara ens meravella a tots, i com a resultat del qual Catalunya viu aquestes hores supremes en les quals s'ha de plantejar i s'ha de resoldre el plet secular de la seva llibertat. Si els catalans sabem ésser dignes d'obtenir-la, res ni ningú no podrà oposar-se a la nostra sobirana voluntat.

Manuel CARRASCO I FORMIGUERA

Perruqueria Dandy

Saló especial per a senyores

Sant Francesc, 32 : Sant Gaudenci, 1 - SITGES

Divergències

Voldriem parlar avui d'un problema de vital interès per a la naixent República : la Religió. Si ets creient no t'espantis, puix que no feriré el teu sentiment, i si no n'ets, crec pots llegir-ho també per veure si entre tots trovarem la solució.

No està al meu abast fer un judici de l'assumpte; per tant, sols podré tractar-lo baix un criteri particularíssim; començo per a dir que soc molt respectuós amb tota classe de religions i amb tota mena de fidels que sustenten llur creença amb sinceritat i es subjecten a llurs doctrines.

Cristianisme. La figura símbol de Crist és de les més suggestives per a tot idealista; va predicar fraternitat entre els humans, va anatemitzar als rics perquè ells dilapidaven el que faltava als necessitats, dient-los-hi que els seria més difícil salvar-se que no pas passar un camell pel forat d'una agulla; va expulsar als mercaders del temple; va predicar idees d'amor entre els desemparats, i va creure que cap mortal podia jutjar a cap consemblant amb allò de «qui estigui net de pecat que tiri la primera pedra», i com ningú n'està, la pedra no pot sorgir de la mà! Predicava idees d'igualtat, va viure sobriament, feia llargues caminades predicant idees generoses, i a la fi (com tots els idealistes que atenten contra l'estatuït) va morir, en un patíbul, escarnit per aquells que hi veieren un enemic de llurs interessos, i en aquells moments d'agonia va perdonar llurs assassins, «perquè no sabien el que es feien». Prou que ho sabien el que es feien, puix que sempre s'ha anat fent de la mateixa manera a través dels segles amb aquells que han predicat idees d'amor envers els que sofreixen pel desequilibri social.

Ell va sentir el que deia i per això no va doblegar-se per res ni per ningú, i ben jovenet va anar a discutir amb els sacerdots al temple; entre els deixebles no hi havia la mateixa dosis de fe; el Pere el va negar tres vegades, tot i veient-lo patir; Judas el va vendre per diners. Entenem i

convenim, doncs, que Crist (històric o llegendari) és un ésser admirable, un veritable idealista abrandat per la fe, que el va portar fins el sacrifici de la pròpia vida; no podem creure que pugui mirar-se amb bona cara l'empleo que de llurs doctrines s'en dóna, àdhuc fer-ne un negoci lucratiu; ell va ésser pobre i els seus representants viuen aristocràticament; per tant, practiquen allò que ell no volia; va predicar amor i llurs continuadors van encendre guerres, i immolaren víctimes en nom seu, cosa contradictòria als seus mandats (si no d'ell, de son pare), i un sens fi de coses que tots sabem i veiem, que divergeixen d'una manera absoluta amb el nobilíssim ideal cristianista.

Els que senten amb fervor, no poden oposar-se a la realitat que, en tot cas, és la Divina Voluntat; la separació de l'Església i l'Estat no pot dir-se de cap manera que és un atemptat al sentiment cristià; serà saludable fins pels creients, i una satisfacció de tothom en veure al sacerdot reintegrat a llur missió evangèlica. Veritat que fa un efecte rar veure un sacerdot de Crist oposar-se a la voluntat d'un poble? El poble és conscient, prova n'és que sinó s'el hagués provocat, no s'hauria efectuat la crema dels convents, malgrat no estar-hi d'acord amb la majoria de convents i comunitats religioses, per cas els de clausura, «cementiris d'éssers vius»; creiem que aquells éssers allí tancats podrien servir millor llurs doctrines en ple món, entre el fragor de la vida, hi ha tant de bé per a fer!, que no pas reduïts vivint un món apart. No serveix millor les idees de Crist una d'eixes mares (de maternitat carnal) que tenen quatre o cinc fills i van a la fàbrica, renten, cusen i cuiden els filllets amb esforç heroic tot plegat?

Si la voluntat del poble és la separació de l'Església i de l'Estat, creients, no podeu oposar-vos-hi, perquè això no consisteix de cap manera un atemptat als vostres sentiments, i penseu que no es guanyen ànimes més que per la humilitat i l'abnegació, que és el que va predicar el Mestre. —EDUARD EGEA.

Per a la Joventut del Centre Federal

En escriure aquestes ratlles, no voldriem pas fer reviure aquella tant atrotinada i gastada política d'abans del 23, filla exclusiva del caciquisme imperant aleshores. Però sí caldria aclarir algun dels molts insults que, contra nosaltres, han dirigit els prohoms que us condueixen, i un dels quals, és el de «què encar anem a remolc de la Lliga» i «que actuem influïts pels elements reaccionaris» l'altre.

Si aquestes injustes acusacions es poguessin justificar, nosaltres som prou sincers per declarar-ho i no dir res en contra. Fent honor a la paraula donada per nosaltres en aquelles reunions que en plena dictadura fèrem, i en les quals es convingué que, mutuament, ens havíem d'ajudar i eliminar de la política tots aquells homes que, per llur actuació i passat dictatorial, feren possible aquelles campanyes que tant desprestigiaren als homes com als partits polítics que els empararen.

Tot Vilanova sap les lluites que nosaltres, els catalanistes d'esquerra hem tingut dins del nostre Casal i les que han fet possible que avui ja podem cridar ben alt que aquesta joventut ha fet més republicanisme pur que vosaltres, desfent un cacicat.

Un dels primers treballs en pro del sanejament de la Casa, que nosaltres fèrem i que vosaltres no heu fet ni fareu mai, fou l'expulsió dels pupins, i en quant als elements de la Lliga, tots els que s'han significat contra els nostres ideals, també els hem donat de baixa sense contemplacions, ço que no haveu fet tampoc vosaltres, no obstant i que els veritables lliguers els teniu al Centre disfressats de republicans «frigio». En demostració exposem el cas d'aquells que sempre us havien representat i que el dia que més podien donar una prova del seu veritable amor per la República, estant-se al carrer, com ho feu tot el poble, ells, els que avui encara són els vostres directors, donant una prova de republicanisme, anaren a treballar, traïnt a tots els altres companys que en aquella reunió de la vigília, havien quedat per no anar-hi, i no

recordeu, joves del Federal, que un dels vostres líders fou xiulat pel poble un dia que tingué la gosadia de sortir al balcó de l'Ajuntament i que encara no heu tingut el valor cívic de treure de les vostres rengleres? I per demostrar que els de la «cera» no som tan sols nosaltres, també diré que un líder del republicanisme vilanoví, el dia que tingué la sort de que el seu fill tregués número alt del servei militar, va fer dir una missa en acció de gràcies (crec que va ésser oferta al déu dels republicans).

Joventut del Centre Federal: Tingueu fermesa pels vostres ideals, i no es deixeu portar per aquesta colla de professionals de la política, puix que jo crec que, si sabeu posar-se en el lloc que us correspon, i mereixeu sempre que sigui necessària la nostra ajuda, ens podrem trobar junts per a treballar pel aconseguiment del triomf dels nostres ideals.

BENET PRADES

Idolatria

No sé per quins «set sous», senyor Joan J. Ferrer de la *Democràcia*, teniu d'embolicar als joves del «Casal Catalanista» per a volguer fer alabances del senyor Ventosa i Roig. Podíeu molt bé fer-ho sense donar tanta palla i descarregar-vos la vostra consciència, car per fer-vos ben veure davant de dit senyor, no necessíveu, crec jo, caure en tant baix, a més jo no considero oportú volguer alabar a un home al·ludint a un segon, quant aquest no ha donat motiu de què se l'aludeixi segons en quina forma. Si al vostre President l'hi haguessiu preguntat si aquest motiu existia o no, estic segur que, basant-se en la seva contesta, no vos hauríeu embolicat.

Ara, que vos mateix haveu posat les coses en aquest terreny, em veix obligat a dir-vos, contra la meua voluntat, que és molt distint defensar *un home* a defensar *un ideal* i veient que vos encloïu tota la vostra defensa en *un home*, vos dic també que discrepo per complert, doncs per a mi i per a tots els meus companys, els ideals són molt més sagrats.

CARLES D'AMPRUNYA
Soci del Casal Catalanista.

CATALUNYA I LES CORTS CONSTITUENTS

Unes declaracions de Francesc Macià sobre el moment polític

A *El Sol* surt un interviu efectuat a D. Francesc Macià, durant la qual el president de la Generalitat, en referir-se al separatisme, ha dit:

—M'asseguren que Espanya està envaïda d'un nou corrent de comprensió i cordialitat. Això és conhortador. Jo crec amb tota l'ànima, que arribarem a entendre'ns: Espanya i Catalunya arribarem a un acord en tots els problemes. Aleshores el separatisme haurà deixat d'existir per sempre. No és cert el que m'atribueix un periòdic de Madrid, que acataré el que acordin les Corts constituents, sigui quina sigui la decisió que adoptin. Ara es va a elaborar l'Estatut de Catalunya. El Govern de Madrid està compromès a convertir el nostre Estatut en una ponència per dur-la com a tal a les Corts constituents.

Si les Corts constituents resolen d'acord amb els sentiments i els desigs de Catalunya, molt bé, però si no és així, si els acords fossin contraris als nostres ideals de llibertat, si sortís d'allí una república unitària, com la podríem acatar?

Jo us garanteixo que aleshores renaixeria el separatisme català més aguditat que mai.

Catalunya aniria a un règim federatiu sense abdicar del seu programa, i està clar que ajudaria Espanya amb el major entusiasme.

En el que fa referència al problema militar, haig de declarar que nosaltres, al meu entendre, no hem de necessitar més forces militars que aquelles que calguessin per complir les lleis que Catalunya es donés a si mateixa. En una constitució de Catalunya, tal com jo la somnio, hi escriuria aquests dos articles:

Primer: Tota força militar catalana serà voluntària.

Segon: Cap català no estarà obligat a guerrear amb un altre poble.

Al final el senyor Macià diu que ha exposat lleialment el seu pensament, perquè del contrari fóra engegar Espanya, i ell no la vol engegar.

MOSAICS BORRELL

Sant Joan, 4

VILANOVA I GELTRÚ

Remitit

Senyor Director d'EL CARRER.

Present.

Molt senyor meu: Espero de la seva amabilitat donarà cabuda al seu periòdic, d'aquesta carta oberta per lo que l'hi quedaré molt reconegut.

Aquesta carta va dirigida a l'opinió del poble perquè jutgi la meua actuació imparcialment, tal com s'ha de fer amb els assumptes en què hi va l'honorabilitat d'una persona.

Havent-se desorientat a l'opinió amb una campanya insidiosa contra la meua persona demano als caballerosos senyors que componen el Consell Directiu de l'E. R. C. si amb l'entrevista tinguda amb ells a la Generalitat EN CAP MOMENT VAIG DIR QUE ABANS DE VOTAR AL SENYOR VENTOSA PRIMER VOTARIEM UN DE LA LLIGA.

Per corroborar els fets explicaré en poques paraules la meua gestió.

Com havíem convingut ens trobàrem al Palau de la Generalitat el senyor Soler i jo, qui em digué: Aquest matí s'ha rebut un telegrama de Barcelona designant el senyor Agudé com a candidat per a Vilanova, però nosaltres no hi estem conformes. Em sembla que això s'està trencant per moments, doncs si el senyor Macià no accepta volem que sigui en Ventosa.

Parlàrem de moltes coses dolent-se els dos de què les negociacions haguessin arribat fins aquest punt que feia preveure una desunió de partits que en les passades eleccions feren possible demostrar l'esperitamentament republicà-catalanista de Vilanova.

ROCALLA, S. A.

Rambla Estudis, 14, i Canuda, 2 - BARCELONA

Materials per a teulades, celrasos, revestiments, embans, etc.; Canals amb unió especial, tubs per a conducció d'aigües, dipòsits de 60 a 200 litres amb les tapes corresponents, dipòsits per a waters, voltes per a construcció de sostres, materials de ciment i amiant comprimit, planxes acanalades.

Agència i dipòsit
a Vilanova i Geltrú:

Rambla Principal, 122

Cristòfol Bernadó

Despatx: Rambla Ventosa, 19

Anís Penedès

Anton Gallemí

Vilafranca del Penedès

Davant del senyor Macià, el senyor Soler exposà que anaven a oferir-li la candidatura per Vilanova i que si no acceptava preveia un rompiment entre les tendències republicanes.

El senyor Macià digué que el Consell de l'E. R. C. havia designat el doctor Aguadé com a solució de concòrdia entre els dos sectors, però en vista que no era una solució, doncs els del C. F. s'hi oposaven deixava en ferm la proposta del senyor Ventosa desatenent per tant els prec de l'altre sector i al·legant que el senyor Ventosa era una força dins el districte, manifestant-li aleshores que en les actuals circumstàncies qualsevol catalanista enfrontat contra ell sortiria victoriós, a lo que respongué el senyor Hurtado present en la entrevista: Encara que fos de la Lliga? No hi ha por, però així i tot perdria en Ventosa.

S'acabà la gestió i el senyor Macià em recomanà com individu d'E. C. que votéssim al senyor Ventosa, a lo que vaig respondre: si vostè ho mana jo ho faré, però no responc dels meus companys.

Això és el relat verídic de la meva gestió; si hi ha lloc a censura l'admeto, lo que no puc admetre és que s'interpreti erròniament i es falsegi el sentit de la conversa per desprestigiarme davant del poble de Vilanova ni menys, molt menys, es posi entredit el meu sentiment republicà i català, que a pesar de tot, el considero molt per damunt d'aquests homes que han excitat el poble al desordre.

Dec advertir que aquí acabo tota polèmica sobre aquest assumpte i que per descapdellat i inexacte que surti altre escrit no respondré; ho deixo tot al criteri dels vilanovins.

Moltes mercès, senyor Director, salut vos desitjo per a continuar la vostra tasca en pro del manteniment dels tres lemes més dignes de respecte, Llibertat, Democràcia i República.

JOAN SEGALÀ

Una cultura veritable

Vivim un temps en què tothom blasma de cultura i civisme. Avui, podríem escriure, que aquestes paraules, a força d'ésser dites i repetides, han perdut gairebé la seva significació. Es una raó poderosa que molta gent que no sap encara conèixer l'etimologia de les paraules s'han donat compte que amparant-se en aquest principi bàsic de civilitat i cultura els conceptes llisquen en un to de suficiència que posa en un

nivell enlairat la persona que els pronuncia.

D'això prevé aquest resultat llastimós. L'ús ha esdevingut un abús i els efectes han sigut verdaderament deploables. Ens explicarem.

De fet l'home que s'envaneix de posseir una cultura sòlidament edificada es compromet a si mateix a no posar-se en evidència. O sigui, que mai per mai, els fets podran esdevenir l'antítesi de les seves paraules. Mai nosaltres fiarem en l'home que troba la negació dels seus conceptes emittits en la clara transparència dels seus fets irrefutables.

Aquestes últimes paraules podríem exactament aplicar les a totes aquelles persones que aconsegueixen uns càrrecs representatius. Deurien donar-se compte del gran compromís que es carreguen sobre les espatlles i interiorment sospesar amb la màxima sinceritat que sols coneixem en els nostres col·loquis íntims i que després ja no retrobem mai més el grau de responsabilitat que els mateixos exigeixen i les possibilitats que es tenen de poder reeixir.

Aquestes digressions, aparentment mancades de fonament tenen una gran importància si hom té la intenció d'aplicar-les a uns fets recents i en el fons dolorosíssims ocorreguts a la nostra vila.

Amb més cultura en els fets i una més clara visió de les responsabilitats conretes davant del poble és evident que els mateixos no s'haurien produït.

Aquest desenfré de les passions és una cosa que deuria evitar-se. Cal per a situacions semblants una màxima sinceritat i una màxima cultura veritable.

No és pas aquesta cultura la més necessària i la més addient als greus moments històrics que travessa la nostra terra.

CLAXON

El Corpus de Sang

Es simbòlic el fet que *L'Opinió* renovi el seu contacte amb el públic el dia de Corpus. Sense que ni la direcció del nostre periòdic, sense que el Consell Directiu de l'Esquerra Republicana de Catalunya ho busqués expressament, s'escau que el portantveu del partit de la màxima defensa de les nostres llibertats torna a la lluita en una diada tan assenyada per als catalans.

Aquest any vol celebrar-se amb tot l'esplendor aquella revolta. Com celebrem l'11 de setembre, dia de dol i

Vicents Puerto i Ventura

FUSTER - EBANISTA

Pressupostos d'obres

Especialitat en projectes
per a botigues i despatxos

Restauració i trasllat de mobles

Fruita, 2 : Vilanova i Geltrú

CASA SERRA

Grans

Novetats

en Articles

d'Home

Progrés, 28 - Vilanova i Geltrú

Sucursal a Sitges :

Cap de la Vila

de mal somni, avui volem celebrar la gesta dels segadors, moment de dignitat i de grandesa catalana. En les hores actuals és potser més adient aquesta celebració que no pas aquella. Es lliga molt més a la solemnitat d'aquests instants que vivim i tonifica més el nostre esperit i li dona alè i coratge més arborat.

I que ningú, més cautelós i prudent del que convé, no digui que per la concòrdia caldria evitar aquests esplais i aquests records. Res no tenen de comú aquells dies amb els d'avui com no sigui que els d'avui són la conseqüència lògica. Catalunya, en el segle disset, s'aixeca contra «el rei nostre senyor», l'Àustria vexador i opressor; i contra el ministre desassenyat i inepte que el mal aconsellava, i contra les tropes mercenàries i vandàliques que, com la llagosta, assolaven el país. Damunt de les altres nacionalitats espanyoles, els tres mestres queien amb semblant ferotgia. Com a Catalunya, les seves llibertats eran be-fades; les seves lleis, escarnides; es vivia fora de tota llei; el país era empobrit per la disbauxa dels magnats i la misèria afollia dels homes; l'exèrcit bàrbar, mal pagat, vivia a costa dels qui treballaven la terra o dels obrers de les manufactures. La revolta catalana era la revolta de la dignitat humana contra l'Àustria i la cort de l'Àustria i contra els sicaris amb els quals el rei enemic i la cort servil i miserable vexaven tots els pobles de la monarquia espanyola. Era el gest ciutadà, quan la ciutadania encara no tenia el codi de la Revolució francesa que l'adoctrinés; aquest codi, però, vivia en latència, força barrada en cor dels homes. Per això, en els atzars de la lluita, el poble català, faltat de l'ajut promès pels altres reis, que vengueren la seva paraula a un postor generós (perquè els reis venen dels pobles i les paraules d'honor amb tota innoblesia), arribà a proclamar la República Catalana.

L'onze de setembre també és una altra vidència dels catalans. Els borbons sobvinguts, caient sobre terres espanyoles com una lepra, eren els enemics que calia combatre, perquè amb ells anaven vinculats el despo-

tisme més feréstec i la fallida de tota grandesa nacional.

Ni l'una data ni l'altra en aquests moments, precisament en aquests moments, no han de significar ni significuen cap record d'odis ni acte contra la concòrdia. Eren els reis; els magnats que l'envoltaven i l'adulaven; els ministres incapacitats i baixos; els mercenaris, estrangers o no estrangers, però enemics del país aquells contra qui s'aixecava Catalunya. Castella i els seus fills eren blasmatos pels catalans perquè, en nom de Castella i en castellà, parlaven en injuriar-nos i vexar-nos.

Però el poble de Castella i els altres pobles de la Península res no hi tenim a veure.

D'aquell imperi espanyol, tan enyorat pels poetes servils i els oradors carrinclons, les terres peninsulars no en tocaven sinó la misèria; per sostenir aquell imperi, els ciutadans eren empobrits pels impostos; tota aquella grandesa assecava el país: els camps esdevien erms, les viles es despoblaven, la fam foragitava l'espanyol.

Cal rellegir totes les novel·les d'aquells temps quan pinten la realitat de l'època; tota l'Espanya esdevenia un país d'aventurers famolencs i de vagabuns desvergonyits.

Contra els reis celebrem aquestes diades simbòliques i heroiques de la nostra llibertat. Contra els reis, que els espanyols han hagut de bandejar en germanívola aliança amb nosaltres. Contra els reis, que han oprimet els uns i els altres, perquè els reis són sempre un flagell per a tots els pobles i no destrien races ni regions. La falç dels nostres besavis, que avui cantem com un orgull nostre, no matava castellans, matava mercenaris del rei, la qual cosa no tenia res a veure ni amb Castella ni amb Espanya, perquè també n'eren contràries. Foragitats els reis, la falç enemiga torna a ésser signe de treball. Tornada la llibertat de Catalunya, davant els castellans la falç esmussa el seu tall i ja no fereix, ans molt bé pot ésser un símbol d'abraçada fraternal.

J. AIGUADER I MIRO

(De *L'Opinió*).

ROIG

SASTRE

Sant Gervasi, 88

Vilanova i Geltrú

Imp. Econòmica - Vilanova i Geltrú